

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și administrațiunea :

Brașov, piața mare Nr. 22. „Gazeta“ iese
Miercuri, Vineri și Duminică.

Prețul abonamentului :

Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe
trei luni 2 fl. 50 cr. Teri esterne pe șase
luni 14 fr., pe un an 28 franci.

Anul XLVII.

Să prenumere :

la poștele c. și r. și pe la dd. corespondenți.

Anunțurile :

una serie garmondă 6 cr. și timbru de 30
cr. v. a. pentru făcarea publicare. — Scri-
sori nefrancate nu se primesc. — Manu-
scripte nu se retrămit.

Nr. 6.

Duminică 15 (27) Ianuarie.

1884.

Brașov 15 Ianuarie st. v.

Care este rezultatul călătoriei ministrului-
președinte Tisza la Viena? — După informa-
țiunile ce le avem credem că-lu putem schița
cu puțină cuvinte: Stare excepțională în Croația
cu mijlocele cele mai severe și luarea de noue
măsuri în Ungaria și Ardealul menite de a face
se crească nemulțumirea tuturor claselor și a
popoarelor, care și așa este mult mai mare
decât se-o pōtă suporta pentru durată statul, care
nu dă locuitorilor săi mai nimic în schim-
bul jertfelor ce le pretinde mereu dela ei.

Domnul Tisza a dovedit și de astădată,
că prefera mai bine a fi acusat de opoziția,
a nu fi consecuent și a și calea princi-
piele, decât să scape frēnele guvernului din
mână. Ceea ce s'a scris despre intențiunea
lui de a demisiona n'au fost decât vorbe
gōle, menite de a-lu prezenta înaintea lumii ca
pe un om neinteresat și lipsit de ori ce
vanitate. În realitate însă d-lu Tisza numai la
demisiune nu s'a gândit, ci a alergat la curte
cu scopu ca să se asigure cu-o di mai înainte
de aceea, că lui și numai lui i se va încre-
dinta și conducerea alegerilor dietale viitoare.
Era timpul supremu ca se întreprindă ceva
spre a și apera pozițiunea, care era foarte ame-
nintată prin evenimentele cele mai noue.

Tisza s'a dus la Viena ca se pună în
aintea corōnei cestiunea de încredere, bine sci-
ind, că, dacă va cedă în punctele de litigiu,
nu va întâmpina dificultăți din această parte. Și
d-lu Tisza a cedat de astădată tocmai așa
cum a cedat în toate cestiunile capitale de con-
flict, numai ca se pōtă rămānē la putere. De
vre-o demisiune nici vorba.

Cestiunea în care a cedat a fost aceea a
legii pentru căsătoriile mixte între creștini și
Evrei, lege care a fost desaprobată de cleru
și de magnații țerei. În privința acestei legi
d-lu Tisza s'a oferit însuși, că o va lua jos
dela ordinea țilei, după ce organele lui au de-
clarat sus și tare, că guvernul o va susține
cu totă țaria. Șiretul ministru-președinte s'a
folosit și de această ocaziune spre a propune
corōnei în schimb câteva proiecte de lege noue
de acele alcătuite anume pentru a favorisa pla-
nurile și a satisface trebuințele momentane ale
guvernărilor.

Și după ce cu-o asemenea retragere rușinosă
d-lu Tisza a dobândit pe calea simplă a mer-
sului regulat alu afacerilor statului aprobarea
corōnei pentru nouele sale proiecte, biroul de
pressă din Pesta trāmite articuli la toate foile ce
stau în serviciul guvernului, în cari declară cu
emfază, că „d-lu Tisza se bucură de încrederea
deplină a corōnei pentru acțiunile sale viitoare.“

Ce încredere? — Bine a disu cutare fōie
opozițională din Pesta, că în casul de față
încrederea corōnei privește numai pe vlădicii și pe
magnații, cari au votat contra d-lui Tisza,
pentru că prin delaturarea proiectului pentru
căsătoriile mixte s'a împlinit voința lor, ear
nu aceea a d-lui Tisza.

„Încă odată i-a succesu guvernului unguresc
— dice unu corespondent alu organului vechi-
lor dualiști din Viena — de a legă victoria
de cauza lui, d'ér nici în prima bucurie nu pōte
omul să se înveselēscă asupra acestei isbēndi,
pe câtu timpu Croații ca și celelalte naționali-
tăți din Ungaria tragū din ce în ce mai multă
nădejde și curagiu din curentul politicu în
Austria și nu lasă să trecă nici o ocaziune spre
a face toate acele, ce le sunt iertate conaționa-
loru lorū în Austria.“

Încât pentru încurajare memoratul co-
respondent are dreptate; se însă însē amarū
dēcā crede, că nemulțumirea dintre naționali-
tățile, cari traiescū în statul ungarū, derivă
dela mișcarea din Austria. Nu, această mișcare
este independentă de or și ce influință din
afară, ea este urmarea naturală a apēsării și
a prigonirilor, de cari suferū popōrele din țerile
corōnei s-lui Ștefanū mai multu, decâtu au su-
feritū vreodată Cehii, Polonii și Românii din
partea de dincolo a monarhiei.

Adeverul este, că astăzi nu mai merge cu
sistemul de guvernare alu d-lui Tisza și dēcā
acesta ar mai nutri încă speranța, că o va
duce la vr'unu sfērșitū bunū cu politica s'a de
anihilare, este de compătimitū, nu persōna lui,
ci țera, care se sfērșesce sub povara nenoro-
citorū experimēte, la care este supusă de 16
ani încōce.

Ultima excursiune a d-lui Tisza la Viena
a salvatū încā pe câtva timpū pozițiunea cabi-
netului actualū, d'ér n'a întărit'o, ci din contrā
a slăbit'o. Cea mai mare dovadă pentru
acesta este următoarea împrejurare: Foile
oficiōse asigură, că între proiectele de lege
așternute corōnei spre aprobare prealabilă se
află și unulu care dispune ca alegerile
dietale să se facă deja în luna lui Maiu. Opi-
niunea publică a judecatū deja în această ces-
tiune. Dlu Tisza, dice ea, se grăbesce cu alege-
rile căci i e tēmă, că până la terminul ordi-
narū pentru alegeri lucrurile se potū încurca
astfelū, încātū cabinetul actualū se nu mai
aibă șanse de reeșire.

Nu este d'ér unu atestatū de slăbiciune această
grabă cu alegerile? „Pesti Napló“ dice cu
dreptū, că guvernul se teme ca nu cumva aș-
teptandū până în Augustū se și capete și unū
popă lângă patulū seu de pațientū.

Nu ne pōte însufflă așadēr nici o temere
noua „victoriā“ a d-lui Tisza. Acesta, credemū,
va fi cea din urmă, ce a reportat'o. D-lu Tisza
pōte se aibă multe speranțe vane, a noastră spe-
ranță în isbēnda cauzei drepte a popōrelorū
este înse așa de sigură, încātū nimicū nu mai
pōte împiedeca realizarea ei.

Brașov, 14 Ianuarie 1884.

Cu ocaziunea sântelor serbători și a anului
nou am primitū multime de felicitări căldurose
dela amici de ai fōiei nōstre din toate părțile.
Deōrece ne este peste putință de a răspunde
fiăcaruia în particularū, adresāmu pe această cale
scumpiloru frați și amici, cari si-au adus aminte
de noi, mulțumirile nōstre cele mai fierbinți,
dorindū din sufletū împreună cu dēnșii ca acestū
anū să fiā mai mānosū în lucrarea nōstrā națio-
nală și în rezultatele ei.

O nespūsă bucurie ne-a causatū împrejurarea,
că în anulū acesta, mai multu ca de altădată,
amū primitū scrisori de felicitare și de încura-
giare dela mai mulți bărbați meritați, betrāni
luptatori pentru drepturile și cultura poporului
romānū. Nimicū nu ne pōte mulțumi mai multū
decātū acea convicțiune, că este strinsū și tare
legătura amicitiei între betrāni și tineri, între
cei ce au luptatū cu onōre și cei ce vorū avē
de încā de aici încolo să lupte, ca nesce fii
adeverati ai poporului, pentru binele naționalū.

Betrānilorū nōstri luptatori le urāmū să și
vēdā dorințele câtū mai curēndū împlinite.

Redacțiunea.

Cronica evenimentelor politice.

Scimū că între fracțiunile majorității camerei
deputaților din Viena era cērtă despre aceea, că
ōre se se respingă propunerea deputatului Wurm-
brand pentru decretarea limbii statului prin
primirea trecerei simple la ordinea țilei, peste
acea propunere, sēu printr'o trecere la ordinea
țilei motivată: O parte mare din deputații cle-
ricali germani au pledatū pentru modalitatea
din urmă și așa comitetul executivū
alū dreptei (autonomiste) a primitū cu unanimi-
tate următoarea ordine de di motivată:

„Considerandū, că Raichsratulū nu este com-
petentū de a fisa o lege de limbă pentru dife-
ritele țeri; considerandū că întrebunțarea lim-
bei germane ca mijlocu de a se înțelege
asupra afacerilor comune nu este com-
batută din nici o parte și este recunoscută de
bună voie din toate părțile, precum și avēndū
în vedere necesitatea limbii germane din punc-
tulū de vedere alu unității, camera trece la
ordinea țilei peste propunerea lui Wurmbrand.“
— Tōte cluburile dreptei autonomiste au decisū
de a votā pentru această propunere, care va fi
prezentată camerei de comitele Hohenwart.

Diarulū „Germania“, care este în legături
cu Vaticanulū, susține din nou, că împēratulū
Franciscu Iosifū declarā într'o scrisōre,
ce a adresat'o Papei, că nu va face nimicū
ce arū putē displace Papei și că va fi tot-dea-
una unū fiu credinciosū alū bisericei. Maiestatea
S'a mai adause, că nu numai elū, d'ér nici prin-
cipele imperialū alū Austriei nu va visitā vr'o-
datā Curtea italiană la Roma.

Betrānulū generalū Klapka se află în
Bucuresci. „L'Indépendance Roumaine“ e
informată, că dēnsulū arū fi însărcinatū de guver-
nulū sēu a sondā guvernulū romanū în privința
unirei liniei Maros-Vásárhely și Tulgheșū, pro-
iectată de guvernulū ungarū, cu rețeaua romānă
de drumū de ferū. Se mai dice, că generalulū
Klapka arū mai fi însărcinatū și cu o misiune
diplomatică.

Se vorbește despre trimiterea la Buzēū
a unei anchete militare, ca să cerceteze, care
a fostū atitudinea diferitelorū trupe, cari au fostū
chemate în acelu orașū pentru restabilirea ordi-
nei cândū cu ridicarea contra taxelorū și îm-
prumutului.

Scimū, că în zilele de 7, 8 și 9 Ianuarie
a fostū întrunitū congresulū economicū
la Iași. Între cei invitați a fostū și consululū
austro-ungarū cav. de Schlick. Elū a luatū
parte la o ședință. S'a întemplatū că la aceeași
ședință se fie mai mulți străini, mai alesū Jidovi,
și membrii adunați în numărū de vre-o sută, ve-
dēndu-i, au începutū să strige în gura mare:
„sē iēsă afarā din sală străinii! nu ne trebuie
spioni!“ Consululū cav. de Schlick, care se află
în loje, a luatū această asupra și s'a depărtatū
îndată. Ca totdeuna inimizii Romānilorū au fă-
cutū și din acestū evenimentū capitalū politicū
și au telegrafatū versiunea cea mai nefavorabilă
pe la foile din străinătate. Chiarū „Neue fr. Presse“
se vede îndemnată a face următoarea observare:

„Moldovenii suntū fără îndoielă „les enfants
terribles“ ai regatului Romānic. Încā n'a tre-
cutū anulū de cândū a țnutū senatorulū Gră-
diștēnū toastulū acela faimosū dela Iași cu oca-
ziunea desvēlirii statuei lui Ștefanū celui Mare
și care a datū ansă la reclamațiuni diplomatice
și étā că éra vinū Moldovenii c'unū casū nou,
ofensandū Austria în persōna consulului austriacū
din Iași, cavalerū de Schlick. Acestū casū re-
gretabilū va dā Austriei din nou pricină de a
face reclamațiuni diplomatice.“

După rectificarea ce a publicat-o „Românul“ asupra incidentului de mai sus, el nu va mai provoca nici un fel de reclamațiune, căci nimeni n'a voit să dea afară pe consulul austriac din sala congresului. Lucrul fusese rău înțeles: unii din membrii congresului se plâseseră de prezența a câtorva străini (înțelegându-mai cu sémă Evreimea) și consulul luase această pentru sine. Însă apoi înțelegându, că comisese o eróre, a făcut o vizită președintelui congresului, spre a arătă, că n'a voit să țină sémă de réua interpretare, ce s'a datú eșirii d-sale din sală.

Conflictul dintre Pórtă și dintre patriarchatul ecumenic din Constantinopol încă nu s'a aplanat. Edhem și Assim-pașa îndemnă mereu pe Sultan să se arâte față de privilegiile bisericii anatolice mai conciliant și mai cruțător, érá ceilalți ministri îl îndemnă să nu se abată dela politica întreprinsă. În cesțiunea această importantă cu patriarchul a adresatú adunarea generală creștină din Creta următoarea telegramă: „Poporațiunea creștină din Creta sémte cea mai mare durere pentru prigonirea nedreptă a bisericii și a națiunii grecesci și noi ne arătăm durerea cea mai mare pentru această persecuțiune, din cauza căreia a urmatú dimisiunea patriarchului, pe care noi îl recunoscem ca capul neînfrântú alú bisericii și ca apărătorul drepturilor bisericesci și naționale. Suntem siguri, că această biserică, care este sigură de ajutorul națiunii, și va apără drepturile sale cu cea mai mare rezoluțiune.“

Din această declarațiune precum și din tota procederea clerului grecescú fanariotú se vede limpede, că pe Greci nu'i dóre atât pentru privilegiile patriarchale, câtú pentru domnia, ce au avut-o ei asupra altorú popóre din Orientú în basa privilegiilor și anume asupra Românilorú, Bulgarilorú și Albanesilorú.

Din Petersburg se scrie diarului „Soleil“ din Paris următoarele: „Ve spuneamú, că ranirea lui Alesandru III și omorúrea șefului cohortei sfinte, produsese asupra opiniunii publice impresiunea cea mai rea. Sgomotele ce se răspândescú se privescú ca greșite, dér ele producú mare spaimă. Împărătesa e mai cu sémă impresionată, și mesurú extraordinare s'au luatú pentru protegierea vieței tinerilor mariduci ce se crede foarte amenințată. În fiecare moméntú se răspândește sgomotulú, că cutare séu cutare persónă a curții a fostú victima unei cercări de omorú. Aceste sgomote sunt false, o repetú, dér ele iuprăștie în palatú grijă și banială. D. Tolstoi, mai spăimentatú decâtú toți colegii săi, a îndoitú garda s'a personală și spune tuturorú, că nihilistii au otărítú mórtea s'a. Faptulú nu e cu neputință, ba chiarú îl credú foarte probabilú. După toate aparentele, se póte așteptá o nouă catastrofă cu atâtú mai durerósă cu câtú va fi fără scopú și folosú. Nihilistii n'au nici unú sortú de a ajunge la putere (cine scie?) măcarú pentru o órá. Dér în fiecare anú grópa se adéncese, apăsările urméză apăsărilorú și unú șirú imensú de execuțiuni și măceluri pare a se desena pe orizontulú vécului alú duódecilea. Până atunci, arestările de suspecti se înmulțescú, și nuóe convoiuri de deportați sunt îndreptate spre depártatele regiuni ale Siberiei orientale și ale insulei Sakhalin (la nordulú Japoniei).

Revistă diaristică.

Vorbindú despre programa „Viitorului“ unú Ardeleanú scrie în „România Liberă“ între altele:

„Se vorú împline în curéndú o mie de ani de cândú Românii și Maghiarii tráiescú împreună pe aceeași bucată de pământú, dér nu ne aducemú aminte că vre-odată ei s'au fostú amici. Le-amú datú, ce-i dreptú, Maghiarilorú mulți ómení eminenti, amú datú cândú a fostú patria în pericolú, pe cei mai mari eroi ai Ungariei și amú creatú cea mai strălícitá epocă în istoria patriei nóstre; dér nu putemú uitá, că Vladislau, fiulú lui Ioanú Corvinú și fratele lui Mateiú Corvinú, a cădútú sub barda călăului, și că a cădútú anume, pentru că era „oláh fatyú“, bastardú românú, precum dícea Gara. Amici n'amú fostú dér nici chiarú atunci, cândú o primejdie comună ne amenința, și ei au urfítú

chiarú și pe aceia dintre noi, cari s'au lăpedatú de némulú lorú spre a puté servi cauzei comune. Nu cunoscemú în istoria Ungariei unú singurú casú, în care Maghiarii s'au primitú serviciile, în folosulú patriei dela unú Românú, fără ca s'au cerutú mai înainte dela elú s'au renege originea sa, s'au se lapede de némulú s'eu.“

„De aceea nu este pentru noi locú în istoria Ungariei: toți Românii, cari au lucratú pentru patria lorú chiarú prin această lucrare a lorú au încetatú a mai fi Români și-au fostú în adevérú códă de toporú din punctulú de vedere românescú, căci ori și ce succesú alú Maghiarilorú, a fostú o calamitate pentru Români. Șapte sute de ani Românii răspândíți prin țerile supuse coróncei sfântului Stefanú au fostú cu desévêșire anihilați, șapte sute de ani Maghiarii au tráitú din seculú nostru.

O istoria n'au Românii de câtú din díua, în care puterea Habsburgilorú s'a stabilitú în Ardélú. Avéndú, în lupta lorú cu nobilimea maghiară și cu poporulú maghiarú în genere, trebuință de noi, Habsburgii și-au datú toate silințele să favorizeze desvoltarea nóstră. Eramú pentru d'nsii unú isvorú de putere de exploatatú contra Maghiarilorú, și interesulú lorú era, ca acestú isvorú să se îmbogățescă. Astfelú în luptă cu nobilimea maghiară ei ni-au creatú o preoțiime mai multú ori mai puținú independentă, au înființatú cele d'antái școle românesce, ni-au datú dreptulú de liberă migrațiune, ni-au creatú o postțiá sigură în granițe, au trámisú pe cei d'antái tineri români la școlele superioare din Roma și Viena, ne-au împroprietáritú, ni-au asiguratú, prin diploma din Octombree 1860, o pozițiá bună în viața politică și au cerutú la 1866 să ni se garanteze autonomia bisericescá și usulú limbei în viața publică.

„De câte ori însé Habsburgii au fostú strím-torați, noi amú rémású la discrețiunea Maghiarilorú: Episcopulú Klein móre în exilú și Grigorie Maiorú e trimisú la Muncaci, cândú împărătesa Maria Teresia are, în resboiulú cu Fredericú celú Mare, trebuință de ajutorulú Maghiarilorú, dér Iosifú II simțindu-se tare, ridică ér pe Români, și murindú în o situațiá grea, îi lăsă ér să cadă. În timpulú lui Napoleonú, Românii ortodocși rémánú fără de episcopú și abia după stabilirea păcii se trámitú érá tineri români în străinătate.“

„Despre timpulú presentú nu vomú mai vorbi; ne este tuturorá viú în memoria. S'au reamintimú numai doué lucruri: la 1848 unú Românú, Ioanú Dragoșú a fostú spénzuratú de către Români, pentru că le propusese împăcarea cu Maghiarii. Érá la 1866, după ce Habsburgii fuseserá înfrânți în lupta cu casa de Hohenzollern, Șaguna le díce Românilorú vorba cea mare: *F l e r e p o s s e m , s e d j u v a r e n o n !* Nu mai e pentru Români mántuire în Ungaria, cândú curtea din Viena e biruită și nu mai póte s'ei sprijínescă!“

„Acésta o simtú toți Românii, și din acestú simțiméntú isvoréște politica lorú tradițională. Foile maghiare numescú această politică, o politică de nimicire reciprocă; nu! ea este o politică de echilibru. Nici noi, nici curtea din Viena, nu voimú nimicirea poporului maghiarú, combatemú numai omnipotența lui, voimú numai să tráiescá din seculú s'eu propriú, ér nu din alú nostru.“

„E dér nouă politica, la care vorú să ne împingá eminentii ómení politici, cari au înființatú noulú diarú „Viitorul“ consistă după a lorú părere, în deosebire de trecutú, în o comună lucrare cu Maghiarii. Asta o vorú toți Românii însé condițiunile cari sunt?”

„Programa celorú dela „Viitorul“ vorbește de „nisee margini, peste cari nu potú trece pretensiunile Românilorú fără de a jigni interesele patriei comune.“ Ceremú să ne spuie: „cari suntú marginile, peste cari nu potú trece pretensiunile Maghiarilorú, fără de a jigni interesele patriei.“

„Nu noi suntemú cei pretențioși. Ungaria a fostú totdeauna și este și după actuala ei organizațiune, de iure, unú statú poliglotú, unú statú ungurescú, ér nu unulú maghiarú: s'au recunoscá această de facto, să ni se garanteze condițiunile de desvoltare națională, și suntemú cei mai buni amici ai Maghiarilorú. —

Dér puținú ni-au datú Maghiarii la 1866, și nici acestú puținú nu ne-a folositú nimicú, garanțiile promise din partea Maghiarilorú n'au nici o valóre. Și nu are nici unú dreptú la abnegațiá nóstră o țéră, în care nu ne putemú desvoltá, o țéră, în care muncimú, pentru ca să producemú pentru alții mijlócele, cu cari se fimú noi însi-ne slăbiți, armele, cu cari se fimú noi însi-ne loviți.“

„După toate semnele, acum se lucréză pentru restabilirea echilibrului, căci astfelú Maghiarii n'ar căutá amicia nóstră cu atâtú stáruință. Au căutat-o la 1848, au căutat-o în timpulú absolutismului, au prețuit-o la 1867, dér n'au ținutú de locú sémă de noi pe timpulú, cândú se credeau pe deplinú stabiliți la putere; prieteni numai cândú se află în strím-torare. Dér tocmai de aceea e tristú lucru, că găsescú între noi ómení, ce propagá spiritulú de împăcare tocmai acum, cândú trebuie să fimú cu toții uniți în o hotárire națională practică, să le putemú fi de ajutorú celorú ce voiescú a restabili echilibrulú firescú în patria nóstră.“

„Națiunea“ scrie următoarele:

„Nu discutámú care din aceste doué curente arú fi fostú mai folositorú, observámú însé, că în politică i m p r e j u r á r i l e r e a l e sunt unú factorú determinantú, ceea ce astá-qr póte fi bunú și folositorú, máne póte fi desastrosú. Póte că la 1869 réa a făcutú majoritatea reprezentanților români, întruniți în conferința națională dela Miercurea, că s'a pronunțatú pentru politica rezistenței pasive. Faptulú însé este că dela 1869 încóce Maghiarii, cu câtú se obicinuiá mai multú cu hegemonia în statú, cu atâtú deveniau mai îndrăzneți. Încetulú cu încetulú au creatú o mulțime de legi, una mai asupritóre de câtú alta, și astfelú au făcutú imposibilă ori-ce apropiere între Români și Maghiari. În conferințele naționale ce au urmatú activității, cari cu dreptú cuvéntú erau unú elementú foarte moderatú și cari mai credeau încă posibilă o împăcare între Români și Maghiari, au ajunsú în fine a recunósce, că între aceste doué elemente există unú zidú despártitorú, pe care numai împrejurări extraordinare l'arú puté înlátura.“

„De aceea la 1881, în marea conferință națională dela Sibiiú, toți reprezentanții aleși ai poporului românú, în fața estremului exclusivismú maghiarú, hotárirá a fi solidari și-a lucrá pe térémulú rezistenței pasive. De atunci încóce toate organele de publicitate române au începutú o campaniá inversunată contra tendințelorú cutropitóre ale elementului maghiarú. Și de cândú Românii au luatú o atitudine solidară, energetică și hotárită, sferele politice maghiare au începutú a fi mai neliniștite și a urmári cu o întreitá atențiune ori-ce mișcare națională română.“

„Acésta érá starea reală a lucrurilorú în timpulú din urmă, cândú deo-datá diarele maghiare vinú și ne anunță, că între Români s'a formatú unú nou partidú, care este hotáritú să lupte pentru propagarea ideei de statú maghiarú și pentru împăcarea Românilorú cu Maghiarii. Acestú partidú, cu începerea anului nou, s'a și afișatú în publicitate prin noulú diarú „Viitorul“, alú cărui programú este atâtú de îngáduitorú față cu politica șovinistă maghiară, încátú Românii spre a puté primi unú asemenea programú arú trebui să uite că ei sunt unú poporú deosebitú de celú maghiarú și că atmosfera politică ce le-au creatú Maghiarii este însuportabilă.“

„Fără să fimú câtú de puținú preocupați, noi regretámú aparițiunea unui diarú românú în asemenea condițiuni tocmai în împrejurările actuale. Nu ne putemú esplicá, ce a pututú îndemná pe unii fruntasí români să voiescá a sparge solidaritatea Românilorú, tocmai atunci, cândá ea e pe cale de a dá róde. Óre cari promisiuni din partea guvernului? Dér câte de acestea n'au avutú Românii ocaziunea să audá? Promisiunilorú Maghiarilorú s'au deochiatú cu totulú. Românilorú le trebuiescú fapte și de aceea fruntașii români n'ar fi trebuitú să se grabéscă mai înainte de a avé dovedqr positive de bună-voință din partea Maghiarilorú. Acésta rezervá ar fi trebuitú să și-o împuná cu atâtú mai multú cu câtú situațiunea politică începe a deveni mai favorabilă pentru Români. Maghiarii astáqr în ochii Europei au încetatú de a mai fi nisee luptători sinceri pentru drepturile popórelorú. Cine nu scie, câtú sunt de discreditáți Maghiarii în opiniunea publică din Germania? Cine nu scie, că curentulú federalistú în Austria devine totú mai puternicú și că mersulú politicú din Austria nu póte rémáné fără nici o înfrúrire în Ungaria? Și apoi mișcarea Croațilorú și aversiunea tuturorú naționalitățilorú nemaghiare óre nu însemnézá nimicú?“

„Nici unú moméntú n'a pututú fi mai inoportunú

ntu inaugurarea unei politice „moderate“, care în alitate se traduce cu capitularea înaintea elementu- maghiar. După ce Românii au resistat atâtea ap, luptându pentru drepturile lor naționale, le este permis să renunțe la luptă tocmai unu când viitorul începe a le zîmbi. Din trivă, tocmai acum se cere dela ei să se pună cu și umăr la umăr și să lupte cu totă energia spre resturna un sistem, care până acum n'a produsu cătă vrbă între elementul dominant și națio- litățile reduse la rolul de Paria. Credem că Ro- mânia de peste munți nu vor părăsi calea ce au mată până acum și că în curendă însuși inițiatorii politicei conciliante se vor convinge că a mai încerca împăcare cu Maghiarii înseamnă a perde vremea.“

Învățământul popular în Bucovina în anul școlar 1882/3.

Dintre țările austro-ungare Bucovina este ote aceea, de care se vorbește mai puțin și otuși multe se petrec și în această mică țeri- ōra, ce merită a fi urmărite cu atențiune mai u sēmă din partea Românilor. Bucovina este țăra română. Cu atăt mai întristătoru decă elementul român bucovinean a dat așa de multă înderept. Situațiunea Românilor buco- vinei s'a mai îmbunătățit ce e drept în anii în urmă deorece cabinetul Taaffe ține mai multu cont de trebuințele poporeloru din impe- riu, dēr multe mai sunt de îndreptat și de acut încă pentru ca să se redice și să se în- țerească din nou Românul în Bucovina. Instruc- țiunea arată mai bine starea unui popor și decă omu vedē din tabloulu învețământului în Bu- covina, ce'lu publicămū mai josū, pe basa date- oru autentice, că Românii au numai 53 de scōle populare curatū române ear Rutenii 74, omu înțelege cātū de multū trebuie să lucreze și să se trudească în viitorū frații noștri bucovi- neni spre a scāpā neamulū nostru din Bucovina de pericolulū amenințatorū alū desnaționalisării. Data tabloulu memoratū :

I. Numărul și starea scōlelor.

a) scōle civile. În Cernăuți funcționază o scōlă superiōră de fete cu trei clase. La acēstă scōlă predan lecțiunile profesori gimnasiali și este organi- zată după scōlele civile de fete. În anul școlastic 1882/3 au fostū cercetată acēstă scōlă de 196 sco- lărițe.

b) Scōle populare triviale. În anul 1882/3 au fostū 211 scōle și anume: de cāte o clasă 173, de 2 clase 14, de 3 clase 4, de 4 clase 18, de cāte 6 clase 2. — Nicī o scōlă publică nu s'a închisū, din contrā 10 scōle cu cāte o clasă s'au deschisū. Învățământul în tōte scōlele a duratū anulū întregū, la 35 de scōle în munți numai o jumătate și la 91 de scōle s'au ținutū prelegeri cu o parte de scolarī înainte de prāndū și cu cealaltă parte după prāndū. La unele scōle s'au făcutū trei patru grupe așa, că fiecare grupă căpētă instrucțiune de trei ori pe sēptē- mână. În privința limbei de instrucțiune erau 17 scōle cu limbă germană, cu limba română, 53, cu limba ru- tēnă 74, cu limba română și germană 14, cu limba rutēnă și germană 4, cu limba rutēnă și germană 2, cu limba română și rutēnă 12, cu limba română, ru- tēnă și germană 7, cu limba română, rutēnă, polonă și germană 15, cu limba rutēnă, polonă și germană 10, cu limba maghiară 3. — Copii obligati să mērgā la scōlă au fostū 48,504 și dintre aceștia au cercetati scōla 20,030.

Învățatori cu testimoniu de calificățiune au fostū aplicați 215 cu testimoniu de maturitate 40, fără testi- moniu 2, învățatore cu testimoniu de calificățiune 44, cu testimoniu de maturitate 11. Mai erau aplicați 2 candidați de probă și 28 de candidate de probă. La scōlele private erau 33 de învățatori diplomați și 2 învățatorese, apoi cu testimoniu de maturitate 1 înv- țatoriu, 3 învățatorese, 3 candidați de probă și 1 can- didat de probă. Peste totū numărulū indiviților esaminați face 372. În Cernăuți este o preparandiă cu unū cursū pregătitorū și cu o scōlă de muștră primară de 4 clase. Apoi se mai află o preparandiv pentru învățatore cu o scōlă elementară de muștră de 4 clase și cu o scōlă frebeliană.

La acēstū institutu funcționară 1 Directorū, 10 profesori, 2 caticeți, 5 adiuncti. La scōlă de muștră 10 învățatori și învățatore, 4 sub-învățatori și sub-înv- țatore. Elevi au fostū la finea anului 94, anulū I, 24 anulū II, 16 anulū III 18, anulū IV 15. În cursulū preparativū 17. La scōlă pentru fēte au fostū 91 și anume în anulū I 46 în anulū III 45.

Spesele pentru învățământul popularu.

a) Recerințe pentru spesele curente din fondul școlasticu provincialū: pentru salariu 85,592 fl. 40 cr., în care sumă sunt computate și venitele din moșiile dotațiuni; pentru adause la salarie 2900 fl. adausū pentru anii de servițiu 2875 fl. pentru bani de cuar- tirū 836 fl., pentru paușale 2276, contribuțiuni la cas- sele școlastice locale 164 fl. 49 cr.

b) Recerințe pentru pensii și subvențiuni: pentru învățatori 2412 fl., pentru vēduvele învățatorilor 1172 fl., pentru contribuțiunile de educațiune 196 fl., pentru mile 38 fl. Acoperirea acestorū sume precumū și a sumei de 8200 fl. ce se dā pentru conferințe, pentru bibliotece, pentru remunerațiuni: 1. din dota- țiunea de 50,000 fl. din fondulū religionarū gr. or., 2. din subvențiunile comunale și din moși, cari con- curgū la fondulū școlasticu provincialū cu 41,277 fl. 11 cr., 3. din subvențiunea dela statū de 4416 fl., 4. din venitele, ce încurgū dela tacele pentru mos- teniri cu 1900 fl.

c) Recerința pentru preparandiā c. r. (scōlă nor- mală) 22,000 fl., care sumă s'a plătitū din visteria statului.

d) Recerință pentru preparandiā c. r. pentru în- vēțatorese 9200 fl. Orașulū Cernăuți dā pentru scō- lele sale 32065 fl. pe lângă aceea mai plătescū co- munele la cassele locale școlastice 14,163 fl. 44 cr.

Autoritațile școlastice desvoltară o activitate des- tulū de viū și prin concursulū lor se deschiseră 10 scōle nouē și numărulū claselor se înmulți cu 18. Scōlele s'ar înmulți în Bucovina din ce în ce mai multū, dēr o piedecă considerabilă face împrejurarea aceea tristă, că din partea Românilorū nu se află in- dividū harnici, cari să ocupe posturile de învățatorū, de aceea dieta din Bucovina a creatū 12 stipendii de cāte 120 fl. pentru aceia, cari se se pregătēscā pentru cariera de învățatorū, cari stipendii dela 1 Ianuaru 1884 s'au sportū la 20. Mai încolo a votatū dieta remunerațiune și îmbunătățirea salarelorū înv- țatorilorū.

Învățământul în Bucovina progresază și va pro- gresā din anū în anū mai multū, căci ei își au dieta și autonomia lorū.

Diverse.

(Din Făgărașū) se scrie cătrā „Sieb. d. Tgbl.“: „La 21 l. c. a ținutū comitetulū administrativū alū comitatului nostru prima s'a ședință în acēstū anū. Președintele, prefectulū M. de Horvath, deschise șe- dința cu-o urare pentru activitatea comitetului în anulū acesta. Apoi veni la rēndū alegerea unui șiru de co- misiuni, precum: comisiunea disciplinară, comisiunea disciplinară, comisiunea pentru transgresiuni la ale- geri și pentru deliecte, pentru afacerile orfanale, pentru revisiunea arestului, pentru apelațiunile în afaceri de dare, douē comitete pentru afacerile silvanale. Din diferitele raporturi relevămū pe acela alū inspecto- rului de scōle după care în a doua jumătate a anului trecutū s'au edificatū trei edificii de scōle: în Toha- nulū-vechiū, Sāmbăta-de-josū de cătra statū, ear în Făgărașū de cătrā comuna israelită. Afară de acēsta mai sunt în Făgărașū în înființare douē scōle nouē, elementară de statū alături cu scōla civilă de statū de aici, cu scopulū principālū spre a însuși scolarī- lorū de naționalitate maghiară, cari arū dori să cer- ceteze scōla civilă de statū, limba maghiară (limba statului) în mesura dorită; apoi o scōlă de industria ungerescă pentru băeții, cari esū din scōla normală și se dedicā industriei. Urcarea salariilorū unorū în- vēțatori mai rēu salarisati dela scōla civila se așteptā dela ministeriulū cultelorū.

Inspectorulū de dare raportēză despre unū șiru lungū de dări, ce sunt a se sterge, și de suplicii pen- tru eliberarea de serviciulū militarū. Surprinđetorū e raportulū, că cu finea anului trecutū (1883) restanțele de dare se urcā numai la suma de 11.868 fl., unū re- sultatū favorabilū, pentru care inspectorului i se votēză mulțamită protocolară (Numai bieții țeranī vorū fi sci- indū cum s'au încassatū restanțele. Red. „G. Tr.“ (Dā- rile prescrise se urcā la cifra de 245.000 fl. Propune- rea inspectorului de dare, ca să raporteze cu de amē- runtulū asupra rescriptelorū ministrului de finance, se primesce. Inginerulū-șefū raportēză despre starea dru- murilorū și a podurilorū. Intre Șercaia și Homorodū drumulū s'a lărgitū și ridicatū, pe diferite drumuri s'au făcutū poduri nouē. În Comāna s'a deschisū o stațiune postală, și dela Decembre an. tr. comunicā între Fă- gărașū și Homorodū o diligență.

Din raportulū referentului despre afacerile eco- nomice se vede lipsa de tauri în vcele comune. Fiindu-cā cultura vitelorū este pentru populațiune o cestiuie vitală, pentru aceea trebuie să se lucreze cu

energiā ca să se delature acēstū rēu. Raportulū fisi- cului dā despre starea sănătății informațiuni favorabile și imbucrătore. Epidemii nu grasēză.

(Balū în Blașiū.) Duminecă în 10 Februaru st. n. se va dā în sala „Otelului naționalū“ din Blașiū unū balū filantropicū în folosulū „fondului pentru ajutorarea studențilorū miserī în casū de morbū.“

(Duelulū) d'între Evreulū Dr. Rosenberg și con- tele Batyani, ce s'a întēplatū la finea lui Octobru an. tr. într'o pădurice de lângă Timișōra, din causă că Batyani s'a căsătoritū cu mireșā lui Rosenberg, o Evre- ică bogatā din Budapesta Ilona Schossberg, a fostū judecatū șilele aceste înaintea tribunalului din Timi- șōrā. Rosenberg, care a omortū pe Batyani în duelū cu alū treilea glonțū, a fostū osēnditū la doi ani de închisōre. Atātū condamnatulū cātū și procurorulū au însinuatū recursū.

(O ciudatā notiță) a făcutū șilele acēstea drumulū dela Pesta la Viena. Se șice, că la celū din urmă votū alū Camerei Magnașilorū asupra legii privitoare la căsătoria civilă dōmnele ungare au jucatū unū mare rolū, și mulți Magnași, cândū s'a făcutū votulū cu ape- lulū nominalū, arū fi pututū strigā: „Nu — „așa a șisū soția mea!“ Dēr noulū curentū jōcā unū rolū nu numai în vieța casnică ei și în cea de carnevalū, și într'unū articolū de fondū alū unui țiarū maghiarū fōrte seriosū amū cititū că junele dōmne din familiile conservātore nu voiescū a danța cu domniī din familiile liberale. Ce frum sețe! „Astăđi, mare balū costumatū alū conservatorilorū în palatulū princi- pelui * * * ; fie-care va veni îmbrăcatū ca în vēcūlū de mijlocū; liberalii nu sunt admisi.“ Și decā vr'unū dānșitorū cu sēmțeminte și idei moderne s'ar rātăci prin acele „salōne și s'arū încercā să se adreseze unei domnișōre spre a o invita la unū ceardașū, i se va răspunde: „Niciodatā, domnule, eu dānșuescū numai contra dlui Tisza!“

(Scōlele din Europa) În lucrarea sa intitulatā „St a a- ten von Europa“ d. dr. Bracheli a publicatū o interesantā statistică în privința scōlelorū din diferitele țeri europene. Extragemū din acea lucrare următorulū tablōū, care indicā numărulū scōlelorū primare din fie- care țēră, etatea la care elevii începū a merge la scōlă, și numărulū lorū la mia de locitori; în aceste cifre nu se cuprindū de cātū scōlele, cari sunt sub inspectiunea guvernelorū:

	Etatea elevilorū	Scōle	Elevi	Elevi la 1000 loc.
Germania	6,4	57,000	700.100,000	157
Elveția	6,16	4,799	454,011	157
Suedia	7,14	9,549	667,844	146
Norvegia	7,14	6,617	255,998	135
Olanda	6,12	3,880	544,615	134
Francia	6,13	73,764	4.949,591	133
Belgia	6,13	5,729	687,749	126
Anglia	—	28,784	3.302,578	123
Danemarca	7,14	2,940	231,935	123
Austro-Ungaria	—	33,580	413,967	109
Spania	6,13	29,828	1.769,602	106
Rumelia orient	—	867	54,415	74
Italia	6,12	48,530	2.057,977	73
Finlanda	7,14	1,493	151,892	73
Bulgaria	—	1,432	—	—
Grecia	5,12	1,605	89,673	50
Portugalia	7,15	3,510	198,131	46
Rusia	6,14	35,000	1.000,000	23
România	6,13	2,730	111,897	22
Serbia	6,12	660	38,579	22

Tabloulū următorū indicā numărulū institutorilorū în unele din principalele țeri:

	Numărulū profesorilorū	Numărulū elevilorū pentru fie-care prof.
Francia	199,870	41,2
Austro-Ungaria	76,199	52,9
Prusia	59,917	72,4
Italia	48,530	42,4
Spania	30,000	55,6
Olanda	14,174	38,4
Belgia	11,808	58,2
Elveția	9,813	46,3

(Frică, nu glumă.) Din părțile bihorene istorisese oreāne următōrea pățaniā: Se șice cātū de plăcutū este lupilorū muntele Șamlou, și că călătorii în acele ținuturi adesea dau față cu dēnșii. În țiuva de 2 Ian. avēndū trebī într'o comună din acēlū ținutū, amū ple- catū pe josū învilitū în bundă și înarmatū c'unū re- volverū. Cândū inserase binisorū m'am întorsū spre casā. Abia făcusem 300 pași la cāmpū, cândū auđii în dērētulū meu neaua (omētulū) părăindū. Întorcēndū- mi privirea înderețū vēdū o figură de animalū cu patru picioare grābindū cătrā mine. Asta e lupū, îmi șisei eu. Mē învilitū îndatā în bundă și mē culcaī în nea așteptāndū cu resignațiune urmările. Lupulū mē ajunge, începe a miroși bunda. Sudori de mōrte mē apucarā, nicī pentru lumea întreagā nu ași fi datū semnū de viață. Lupulū se săturā de mirosū, dēr o amarū de mine! în locū sē-și continue calea mai de-

parte, elu se culcă peste mine, aședându-și capul sên pe alu meu, în locu de perină. Sângele începu a mi se înhega în vine. N'aușiam nimic, nu vedeam nimic. Această teribilă situațiune dură câte-va momente; după aceea lupul se ridică și plecă dela mine. Ridică nițel capulu. Lupulu e totu lângă mine. Frica mea se potențase. Lupulu se depărtéază éráși dela mine. Acum îmi vine în minte, că am revolverulu încercat în buzunar, ilu scot, ilu prind și încord cocosușu și acum, încregiat, scot capulu de sub bundă, vedu pe inimiculu meu la o distanță de câți-va pași. Trag, inimiculu meu începu a se tâvăli înaintea picioriloru mele, după aceea rămâne întinsu, fără mișcare. Aprind unu chibritu, ca să ilu vedu. În mâna stângă țin lemnușulu arđetoru, care-mi luminezá, în drépta revolverulu. Ce să vedu? Inimiculu meu nu era lupu, ci fidelulu meu câne, care venise în urma mea să me asociez și să mă scutésca. Sermanulu câne, pentru credința și îngrijirea sa — si-a perdutu viața.

(„Luminat.“)

Bibliografiă.

An apărut următoarele volume publicate de **Academia Română** și se află de vânzare la librăria Soceca & Co.:

1. Operele Principelui Demetriu Cantemir.

Tom. VI.: Istoria ieroglică (Operă originală inedită, scrisă în limba românească la 1704). — Compendium universae logicae institutionis. — Enconium in J. B. Van-Helmont et virtutem physices universalis doctrinae eius. — Cu mai multe facsimile și stampe lucrate de Cantemir, unele și altele intercalate în text. Prețulu 10 lei.

Tom. VII.: Vita Constantini Cantemirii cognomento senis Moldaviae Principis. Collectanea orientalia. Publicate după manuscrisele din biblioteca muzeului asiaticu din St.-Petersburg. Prețulu 2 lei.

2. Pravila bisericescă numită cea mică tipărită întâi la 1640, în mănăstirea Govora; publicată acuma în transcripțiune cu litere latine. Prețulu 2 lei.

Nou abonamentu la

„Gazeta Transilvaniei.“

Cu 1-a Ianuaru st. v. 1884 sa început unu nou abonamentu, la care invităm pe onorații abonați, anier și sprijinitori ai făiei noastre, rugându-i ca se binevoiescă a si-lu reînvi de cu vreme pentru ca diarul să li se potă espeda prompt și fără intrerupere.

Domnii noi abonați, și cari n'au achitat costulu abonamentulu sunt rugați a ne trimite banii sêu directu prin mandat postal, sêu prin Domnii, la cari au subscrisu abonamentulu.

Prețulu abonamentulu, ce se potă tramite mai ușor prin mandate postale, este:

pentru Austro-Ungaria cu posta: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe șese luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru România și alte țeri esterne: pe trei luni 7 franci, pe șese luni 14 franci, pe anu 28 franci.

Scrisorile sunt a se adresa la Redacțiunea „Gazetei Transilvaniei“ în Brașov.

Norocū bunū !!!

N u m a i 2 fl. 60 cr.

pentru domni:

20 bucăți chipuri conice picante.

10 fotografii anatomice.

1 buc. aparatul electr. ce se aprinde de sine.

20 cârticele de hărtia de țigaretu fină.

1 mașină de împluț țigaretule.

1 lorgnetă mică la ceasornic, cu microscopu picant!

1 privire în ceri, glumă colosală, numai pentru domni.

1 losu alu loteriei pentru săraci din Viena, cu care se potă câștigă 6000 fl.

Tôte la olaltă numai fl. 2.60.

Se potă căpetu cu remburse sêu tramitându-se înainte prețulu dela casa de comisiuni

B. MÜLLER,

WIEN I. Fleischmarkt Nr. I.

Cătră toți locuitorii Austriei și Ungariei.

Anunțiu urgent!

Din cauza împărțirii casei **JOHANN CAROLŪ KUNZSCHMIDT** vechiă de 121 ani, între moștenitori, aceștia au luat deciziunea a vinde tota marfa numai pentru prețulu, ce costă materia brută, așder mai pe de gēba, numai spre a putē goli localitățile:

Se mai află marfa următoare:

4500 cămăși de dame din șifon engl. fin și broderia verit. elvețiană, lucr de artă, bucat fl. 1.50; duzina fl. 16.50. — **500 bucăți corsete de nopte** aceeași calitate foarte lung și de-a-lungul cu broderii elvețiane, eleganta adustate, ceea de gustu pentru dame, bucat fl. 1.50; duzina fl. 16.50. Di-pichetu (barchent) bucat fl. 1.60. — **3600 fuste de dame** de olandă cenușă cu sretu de mătase elvețiană cusute, bucat fl. 1.40, duz. fl. 15.50. Aceleași din cretonu roșu bucat fl. 1.50, duz. fl. 16.50 di-filț bucat fl. 1.75. Aceleași din barchent finu bogat garnisite și cu colțuri fl. 1.75 buc. Aceleași di-postavă finu și greu brodatu cu lână fină colorată, juru împrejur cu plissé, cu volane și colțuri bucat fl. 2.50. — **250 duz. pantaloni de dame** din barchent finu, bogat garnis. parecchia fl. 1.25, duz. fl. 14. — **3560 cămăși bărbatesci** din șifonulu celū mai finu englez. pieptu quadruplu, simple sêu brodate di-diferite mărimi, bucat fl. 1.50 du. fl. 16.50. — **1500 duz. garnituri de masă de damastu** cu desenuri di-flori o pânzătură și 12 serviete numai fl. 2.85, indispensabile și de minime eftine. — **200 bucăți șaluri mari de dame**, sêu mărāmă din mătase fină berlinesă, cu ceprazuri lungi, i-culorile cele mai alese moderne: șoticu turecesu, vênătu, albū negru, cafeniu s. a. bucat fl. 1.20; duz. fl. 12.50 — **2000 bucăți prosope turesci** cu borduri roșii și ceprazuri foarte frumoșe duz. fl. 3.75. — **400 pleduri** foarte mari și grōse, din postavulu celū mai bunu țesute mostre eleg. engl. ca: cafeniu, cenușii, cu eprazuri, cari pleduri în urma mărimii și lungimei lorū colosale potā fi folosite ca îmbrăcăminte la drumu, ca plapome, șaluri și după 20 ani de întrebuințare se potā face din ele **duē garderobe elegante** și prin cari se păstréză pardesiurile, mantalele de plōic, paltōnele. I calitate mai înainte 15 fl. acuma numai fl. 5.85. Ii calitate mai înainte fl. 12. acum numai fl. 4.85 bucat. — **300 bucăți pânz de casă completu** 30 de coți, celū mai bunu fabricatū pentru casă, bucat fl. 5.50. (Prețurile bumbaculu se urcă rapidu, pânza va costa în curēndu îndoițu atât, de aceea să se grăbescă fie-care a comanda. — **320 duz. batiste de mătase** din mătase de Lyon grea în tōte culorile fiecare bucăți în altă culōre. Aceste batiste se potā întrebuința și ca legături de gātu, duzina numai fl. 3.50. — **350 buc. garnituri de gobelinu**, doue plāpāmi fine și o pânzătură cu ciucuri de catifea în culori minunatu esecutate garnitura costă, adecă tōte 3 bucățile, numai fl. 7.50. — **5000 duz. lepedee** (ciarșafuri) din pânză tare și fină câtū de mari bucat fl. 1.35 duz. fl. 15.

Fiecare, care cumpără celū puçinū de 15 fl. deodata primesce ca remunerațiune, adecă grati unu cēsornic elvețianu din bronzu aur. franțurescu — plasticu cu lanțu lungu cu **garanția** pe 2 ani, ce va âmbia bine.

Comandele în ban gata (prin mandat post. sêu și cu remburse) sunt a se adresa la

Erbschafts-Verwaltung Rabinovicz, WIEN, II., Schiffamtsgasse Nr. 20.

Catastrofă teribilă în Casamicciola.

În 28 Iuliu fabricantulu de ceasornice Demus din Chaux de Fonds a fostu îngropat sub ruină pe insula Ischia și a murit acolu de 41 de ani. Cu tōte cercetările curatorulu sêu Giacomo Bullati în Neapole, nu s'au pututu află nici rude, mei alți moștenitori, de aceea averea a intrat în mâinile statulu. Unu transportu de 2463 bucăți de cēsornice helvețiane veritabile și giuvaere, care au fostu destinate pentru Orientu și transportate via Viena, au trebuit să fie reținutu de cătră speditorulu d-lu Franciscu Revauxfils în 7 Augustu, și predatu la subscrisa casă de comisiune pentru cēsornice și giuvaeruri, în 15 Octobre a. e. cu acea provocare, ca numai speșele de frachtu și vamă să iesă, a de ca mai pe de gēba, să se potā vinde. Tōte cēsornicele sunt repasate și bine regulate și gravarea capacurilor și fasonarea giuvaerelor a costatū atât, câtū se cere acuma pentru tōte.

350 bucăți cēsornice de buzunarū (cylindre) cu căpaciuri în aur dubl finu francesu, sêu căpaciuri de nikelu bine argintuitu, finu gravatū și gniloșatū, împreună cu lanțu bine auritū fason de aurū pe minută repasatū. Tōte laolaltă numai 4 fl. 95 cr. tōte acestea din argintū verit. 13 l. dela ofic. e. r. de punțare probatū și bine auritū, numai 6 fl. 60 cr. Totū acelea (cilindre) cēsornice din aurū verit. de 14 kar. probatū de cătră ofic. de punțare e. r. mai înainte 45 fl. și acuma numai cu prețulu de 17 fl. **250 bucăți cēsornice** (anere) cu căpaciuri din aur dubl finu sêu căpaciuri bine argintuite de nikel, finu gravate și gniloșate, cu 15 rubine verit. cu aparatū „precision“ și cu lanțu pré frumosū, bine repasatū numai 7 fl. Totū acelea (anere) din argintū verit. 13 l. dela oficiulu e. r. de punțare probate si bine aurite numai 11 fl. 50 cr. — **200 bucăți cēsornice remontoir** de Washington din nikel, bine argintuitū sêu aurū dubl, fără cheia de trasū, cu arătători melhanici, sticlă lată, cu emailu, și cu secundariu bine regulatū pe secundă, cu aparatū precision, celū mai bunū cēsornicū de pe lume, prețulu împreună cu lanțu frumosū numai fl. 8.50 cr. — **180 bucăți cēsornice de argintū** (remontoir) din argintū greu, și verit. 13 dela oficiulu e. r. de punțare probatū, fără cheia de trasū, cu mecanismū bunū la arătători, sticlă lată emailu și secundariu, pe minută regulatū, celū mai bunū cēsornicū pe lume. Prețulu de mai înainte 25 fl. acuma numai cu 13 fl. 50 cr.

Garanția pe 5 ani, că va âmbia bine.

217 bucăți de inele de aurū verit., cu brilianturi imitate în tōte mărimile, aurū verit. de 6 car. dela oficiulu de punțare e. r. probatū, în etiuu frumosū de catifea, pentru o bucată numai fl. 3.75. — **184 părechii cercei de brilantū** sêu butoni îmbrăcați în aurū verit. de 6 car. dela oficiulu de punțare e. r. probatū cu brilianturi frumoși și în etiuu de catifea numai fl. 3.75. — **222 părechii cercei de aurū** verit. prob. de ofic. de p. e. r. de 6 carate cu corale fine, cu etiuu cu totu numai fl. 1.50. — **164 medaliōne** din aurū franț. dubl cu brilante artificiale numai fl. 2.50. — **150 bucăți ace de peptū și de cravate** din aurū verit. de 6 car. probate cu minunte brilianturi imitate, cu etiuulu bucat fl. 1.80. — **250 bucăți nasturi de șmisete** din aurū verit. 6 car. prob. cu brilante prea frumoșe imitate bucat fl. 1.80. Tōte sculele au unu lustru de diamantū strălucitū și unu focu ca și cându ar fi veritabile.

Comande prin postă sêu telegrafu, cari se efectuează numai cu remburse sêu pentru ban gata tramiș, sunt a se adresa la

Schweizer Uhren- und Goldwaaren-Comissionshaus.

WIEN, Leopoldstadt, Schiffamtsgasse 20.

Zambach si Gavora.

Fabrica de vestminte si recuise bisericesci de ritu latinu si grecu

in Budapest'a, strada Vatiului, Váci utca Nr. 17.

Falonu sêu Odăjdii, Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachinu, prapori. Tōte feliturile de stéguri, si pentru societati industriale (si pentru pompieri) Covoru pe altariu,

potiruri, Pietohlebnica, cadelnitie, Pacificalu, candele de altaru, policandre pentru biserici, Ripide, Chivotu, cărți de Evangelia etc. etc.

Comande se efectuescu promptu. — Obiectele, cari nu voru conveni, se voru schimbă cu altele. 16—30

Editoru: **Iacobu Mureșianu.**

Redactoru responsabilu: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Tipografia: **Ioanū Gött și fiū Henricū.**